

Rasmus teenis talvel õpingutest vabal ajal lumekoristustöödega 1000 eurot, mille eest otsustas ta osta Tallinna börsilt aktsiaid. Kuna õpingute kõrvalt ei jää aega börsiuudistega pidevalt kursis olemiseks, otsustas Rasmus võtta finantseerimisel pika positsiooni.

Rasmus kaalub kolme ettevõtte aktsiate ostmise vahel. Vt tabel 2

Raha paigutamist ja sellega finantsturgudel tegutsemist saab jagada laias laastus kaheks:

- Kauplemine on lühiajaline raha paigutamine, ideega vara kiiresti kasumiga maha müüa. Kauplejate idee on kas uue informatsiooni või üldiste turutrendide põhjal teenida kiiret tulu.
- Investeering on raha paigutamine pikemaks perioodiks. Heaks näiteks on stabiilsete dividendiaktsiate ostmine, kus plaanitakse väärtabereid hoida pikema perioodi vältel.

Tabel 1. Kasutatavad suhtarvud ja nende arvutamise valemid:

EPS - <i>Earnings per share</i>	puhaskasum aktsia kohta (puhaskasum / kaubeldavate aktsiate arv)	
P/E=P/EPS	Aktsia turuhind / puhaskasum aktsia kohta	Soovitavalt 13 - 16
ROE - <i>Return On Equity</i>	omakapitali tulukus (puhaskasum * 100 / omakapital)	Soovitavalt > 5%
D/E - <i>Debt to equity</i>	firma koguvõlg / omakapital	Soovitavalt < 5
<i>Dividends per share</i>	dividend aktsia kohta	
<i>Dividend yield</i>	<i>Dividendi tootlus</i> (Dividend aktsia kohta*100 / aktsia turuhind)	

Tabel 2. Ettevõtete majandusnäitajad

Ettevõte	Väärt-paberite arv (mln tk)	Aktsia hind 2.03.2023 (eurot)	Börsil aastast	2021.a müügitulu (mln eurot)	2021.a puhaskasum või kahjum (mln eurot)	Oma-kapital (mln eurot)	Aktsia keskmine hind 2021. a (eurot)	Makstud dividendid 2021. a (mln eurot)
Merko Ehitus AS	17,7	15,84	2008	339,4	29,1	166,6	15,5	17,7
Ekspress Grupp AS	30,8	1.65	2007	53,5	4,1	53,7	1,35	1,51
Tallinna Vesi AS	20,0	12.8	2005	53,1	18,8	115,4	14.22	13,0

Tabel 3. Ettevõtete suhtarvud

Ettevõte	ROE	EPS	P/E=P/EPS	D/E	Dividend aktsia kohta (eurot)	Dividendi tootlus
Merko Ehitus AS	17,5%	1,64	9.45	0,25	1,0	6,5%
Ekspress Grupp AS	4,1%	0,14	13,42	0,36	0,05	3,7%
Tallinna Vesi AS	16%	0,94	15,13	0,71	0,65	4,6%

Mida peaks arukas investor tegema? Üheks levinumaks viisiks on aktsia fundamentaalne analüüs, mille käigus uuritakse ettevõtte juhtkonda, finantstulemusi, aktsia praegust hinda ja tuleviku väljavaateid. Põhjalik analüüs võimaldab vastu võtta kaalutud investeerimisotsuse.

Avalikud andmed kolme börsiettevõtte kohta ja indeks (Nasdaq Balti börsi kodulehelt)

Joonis 1. Nasdaq Balti turu indeksi muutused 2020 - 2023

Joonis 2. Ekspress grupp AS aktsia hinna muutus 5 aasta lõikes.

Joonis 3. Tallinna Vesi AS aktsia hinna muutus 5 aasta lõikes.

Joonis 4. Merko AS aktsia hinna muutus 5 aasta lõikes.

Laura oli juba mõnda aega aidanud oma tuttavatel koostada ja kujundada CV-sid, tagasiside oli positiivne. Seega tundus oma ettevõtte loomine üsna loogilise jätkuna. Laura asutas 2022. aasta jaanuaris osaühingu „Laura Kujundus“, osakapitaliga 2000 eurot, makstes riigilõivu 200 eurot. Ettevõtte hakkas pakkuma nii digikujundust kui ka loovkirjutamist hõlmavat kompleksteenust esialgse fookusega CV-de koostamisele. Aasta jooksul teenuste ring laienes ja lisaks CV-dele pakutakse nüüd ka videograafikaga seonduvaid teenuseid, kujundatakse visiitkaarte ja kutseid. Osa graafika- ja disainiprogramme on tasuta, aga lisaks kasutab Laura ka kujundusprogrammi, mille eest tasub vastavalt kasutatud ajale. Laura on varem läbinud mitu tööks vajalikku kursust, kokku 1500 euro eest.

Tabel 4. Laura Kujundus OÜ 2022. a kasumiaruanne (eurodes)

2022. aasta tulud ja kulud	
Tulud	
Müügitulu	18610
Tulud kokku	18610
Kulud	
Riigilõiv	200
Palgad	8760
Tööjõumaksud ja maksed	2961
Kujundusprogrammide kasutamine	480
Sidevahendid	360
Raamatupidamine	840
Domeen	10
Veebimajutus	90
Reklaam	200
Muu	100
Kulud kokku	14 001
Kasum	4609